

EL CREADOR (127) PEP MADRENAS

La vibració tel·lúrica de la terra

TONI COROMINA / LLIBERT TEIXIDÓ (FOTO)

Nascut a Folgueroles (1953), de petit caminava descalç pels carrers del poble del poeta Verdaguier i ell mateix coïa les bales de fang amb què jugava amb els companys. Potser va ser aquest primer contacte tel·lúric amb la terra el factor desencadenat que va encaminar Pep Madrenas al seu futur ofici de ceramista. No és d'estranyar, doncs, que en aquella època s'escapés a Sant Julià de Vilatorrada (en bicicleta hi trigava deu minuts) per observar l'activitat de Joan Capdevila, en *Llebre*, l'últim dels mestres terrissaires de la zona.

Acabat el batxillerat, es va matricular a l'Escola Massana de Barcelona (on va fer ceràmica, encara que en un principi volia ser escultor) i a l'Escola del Treball: "Aquells dies simultaniejava la feina en tallers de ceràmica de la Plana de Vic i l'aprenentatge del torn amb els estudis. Als dinou anys, en *Llebre* em va donar la primera feina i així vaig poder posar en pràctica tot allò que havia après a la Massana, fent de torner al seu servei. Al cap de poc vaig comprar un forn de gas i vaig muntar el primer taller a Folgueroles, en unes instal·lacions ideals per a desenvolupar-hi l'ofici", recorda.

Aleshores va començar a experimentar, a buscar tonalitats per als esmalts i a fer peces de format divers, des de tetes, gerros, vaixelles, piques, bols i d'altres objectes d'ús quotidià, fins a murals inspirats en el modernisme i l'expressionisme conceptual. Una d'aquestes obres reproduïa la traça que el moviment de les rodes d'un tractor deixava en un camp.

Els referents de la ceràmica tradicional i artística són presents en Madrenas des dels seus inicis en l'ofici: "Vaig recórrer Espanya en moto per estudiar i observar de prop els terrissaires populars. I després em vaig posar en contacte amb el grup de cera-

mistes artístics d'Olot agrupats en la cooperativa Coure". Poc després va passar de conrear una ceràmica imbuïda en la tradició popular de la península i de Catalunya, a elaborar peces d'inspiració oriental, unes captivadores obres d'orfebreria detallista, molt subtils i treballades, amb esmalts de gran qualitat i una decoració espontània.

Llavors vivia del fang. Però davant de l'evidència que la ceràmica creativa no tenia massa sortida, es veia obligat a fer objectes decoratius. Fins que l'any 1985, se'n va anar a viure en una masia situada en plena natura, al Pallars Jussà. Allà, amb l'ajuda d'un amic, va construir un taller complet, amb un torn de peu i un forn de llenya dissenyats per ell mateix. En aquell entorn idíl·lic però feréstec, "vaig satisfer la necessitat d'expressar la pulsio de la natura. Amb fangs refractaris vaig elaborar formes geomètriques i amb texturacions, molt lligada al naturalisme abstracte", reflexiona.

Madrenas està convençut que la ceràmica està relacionada molt directament amb l'escultura: "De fet -afirma- jo faig escultura amb ceràmica i la banyo amb colors molt suaus. Sigui com sigui, en la meua obra hi ha un referent constant: la natura, amb una lectura de síntesi poètica".

Desmenteix que la ceràmica sigui un gènere menor. Per ell, "és un art íntegre: té pintura, escultura i tècniques fotogràfiques. És un art sublimat, que algú -no sé per què- va considerar inferior, de segona divisió. La ceràmica és un mitjà artístic més i també un dels materials que més perduen en el temps. Amb el pas dels segles ha esdevingut l'art més sedimen-

tat. I tampoc no és cap novetat afirmar que la ceràmica està emparentada amb l'alquímia. És l'únic art on intervenen directament els quatre elements: el foc, l'aigua, la terra i l'aire", sentència.

Durant el període passat a la masia de Ca l'Astor, va realitzar un immens mural en relleu de trenta-sis metres quadrats per a una empresa de Vic. L'obra representava "el Pallars Jussà, el pas de l'aigua, la suavitat, els colors de la natura i la terra on vaig viure, el cel, la fortor de la roca, els subsòl amb fòssils". L'any 1999 va deixar les muntanyes i va retornar als seus orígens: Folgueroles. Poc després va obrir un nou taller a Vic, on avui continua experimentant i creant noves obres, una tasca que

combina amb la docència a l'Escola d'Art. Fa poc, la Generalitat li va concedir el títol mestre artesà.

La crisi econòmica -molt lligada a la davallada del sector de la construcció- ha fet que els encàrrecs de gran format, com ara els murals, hagin disminuït. Tanmateix, des de fa uns anys, Madrenas va fent exposicions i treballa en una sèrie d'escultures i plafons sota el títol d'esculls. També realitza peces de porcellana, una varietat de fang blanc en estat pur, el caolí, molt habitual al Japó, o utilitza el gres, que és un caolí que en el seu procés de sedimentació ha incorporat altres minerals.

El ceramista explica que "de vegades els entesos poden apreciar la sensibilitat d'un bol del mestre japonès Shoji Hamada, que al Japó val una fortuna. Però aquí, la gent el faria servir per donar aigua a les gallines". Unes gallines ben afortunades, caldria afegir.●

EL MEU MESTRE

"La mateixa argila que treballo m'ensenya el camí a seguir"

■ "A banda de la mateixa argila, que m'ensenya el camí a seguir, he tingut mestres teòrics, com el nòrdic Finn Lynggaard, autor d'un fantàstic tractat de ceràmica que s'ha convertit en la meua Bíblia. També hi ha persones que em van ensenyar les bases per fer un bon taller, com Lluís Pérez Calvo, Paulí, un religiós secularit-

*Els meus millors mestres
han estat i són aquells que,
sent com són i sent com fan,
m'exemplen la vida.*

zats del monestir de Cuixà. Entre els ceramistes que m'han influït en la meua trajectòria destacaria Joan Capdevila (a *Llebre*), Llorens i Artigas, Toni Comella, Shoji Hamada, Bernard Leach, Peter Voulkos, Claudi Casanovas o Pere Noguera, per citar-ne alguns".